ТРЕТА ГЛАВА

Проф. Фонев отдръпна ръката си и се засмя неопределено. Обърнах се да видя дали някой не е забелязал. Като че ли не. Тържеството беше достигнали фазата, когато всеки говори на висок глас, но никой никого не слуша. Д-р Вождов беше напуснал масата, без да разбера кога. Професорът ми наля концентрат, наля и на себе си и каза със закачливи пламъчета в очите:

– Ще се чукнем ли?

– Разбира се. За здравето на юбиляра!

– За юбиляра, разбира се! And to your health, too!

– А, ама те не казват ли “Cheers!” като се чукат?

– И това казват, и друго, и трето. Всъщност, всички хора казват едно и също, като се чукат, Ани, с малки разлики в темперамента.

Дали от алкохола, не знам, но това ми се видя адски остроумно и прихнах в луд смях, та чак се задавих. Той ме потупа по гърба и като се взря загрижено в насълзените ми очи, каза съвсем сериозно:

– Внимавай да не се наложи да ти даваме първа помощ, че сме забравили амбуто в отделението.

Аз, още неоправила се от първия изблик, без малко пак да се задавя. Изобщо беше ми много смешно онази вечер и се чувствах страшно приятно, задето съм обект на внимание от страна на най-видните кавалери. Но – много хубаво не е хубаво, както казват хората. Като си изпихме питието, поне аз – моето, колко пи професорът не си спомням, той ми предложи да се поразходим до езерото. Приех с удоволствие, защото исках малко да “поцапам във водата” – по собствените ми детински думи, които и досега си спомням със срам. Тръгнахме един до друг и щом излязохме от двора на вилата, изведнъж стана много тъмно и тихо. Чуваше се крякане на жаби наблизо и погледнах натам, но беше наистина непрогледен мрак; трябва да е било новолуние, защото не си спомням да имаше лунна пътека. Но от този момент нататък спомените ми малко се губят, да си призная, затова оттук нататък ще разказвам, все едно че не съм била аз. Пък и може да си измислям, откъде да сте сигурни, че е вярно? Двамата мълчаливо газеха пясъка, професорът я беше прегърнал през рамо. Изведнъж в мрака тя усети присъствието на друга двойка. Потрепери, а професорът каза:

– Не бой се! – и я прегърна още по-здраво, като подвикна към другите весело.

Оказа се, че са д-р Веждов и старшата сестра на курортния център, където той работеше като завеждащ. Четиримата се събраха на брега на езерото и постояха – компаньонките, мълчаливи, защото почти не се познаваха, а двамата бойни другари – в разговор на тяхна си някаква тема. После се разделиха отново на двойки и когато Ани и професорът останаха насаме, той се обърна към нея и я целуна много нежно по ушната мида, а тя се извърнах рязко и го хапна по двойната гуша. Преди години ушите на Ани бяха много чувствителна ерогенна зона и тя винаги скачаше и хапеше игриво, щом я докоснеха нежно до тях. Пак се сборичкаха, той се развика:

– По-полека, по-полека! – но тя усещаше, че му харесва и колкото повече уж я възпира, толкова повече я насърчава. По едно време си разкопча панталона, хвана ръката й и я пъхна вътре. И тогава тя го напипа. Беше силно възбуден, с много нежна кожа и съвършено прав, без никакви изкривявания или неравности – като изкуствен. Стори й се невероятно за мъж на шейсет. Поласкана от мисълта, че заслугата за това истинско чудо е само нейна и ничия друга, тя му предложи да се скрият някъде, без сама да съзнава какво всъщност иска. Той обаче излезе поразумен и каза:

– Не сега, и не тук, моля те, Ани.

– А къде? И кога? – промълви тя и се разпъшка от страстно по-страстно.

– Ще ти кажа. Ела сега тук, дай да се върнем.

Изведнъж тя се почувства някак зле и поиска веднага да си тръгне, да се прибере по-скоро в къщи, ако ще и пеша да върви. Ускори крачка, а той заситни след нея, като се мъчеше някак да я успокои. Тя не щеше и да чуе обаче. Върна се под асмата, взе си чантичката и с пиянска смелост се отправи по тъмната тясна пътека, по която беше дошла преди няколко часа. Някои от по-старите колежки може би си спомнят как изведнъж се появи отнякъде и им каза:

– Аз си тръгвам. Тръгвам си! – и се наложи да я върнат от насред път с упреци:

– Къде, бе човек? Спри се малко! Как ще си стигнеш пеша до вас?

Но тя, макар да залиташе и да се препъваше, упорито вървеше нагоре по пътеката. Настигнаха я и със сила я върнаха. Професорът все пак успя да поеме нещата в свои ръце и се погрижи да й намерят място в колата, с която той самият беше дошъл (тя пристигна с автобуса за Вилната зона). По пътя на връщане Ани заспа и в просъница чуваше как

сърцето й бумка много силно и често прескача в гърдите й. Събудиха я в началото на града, за да им каже къде точно да я закарат и я свалиха пред входа на блока. Кой друг беше в колата и дали им пожела лека нощ – тя въобще не си спомни. Измъкна се криво-ляво и ха насам, ха натам, успя да си влезе вкъщи. Мъжът и децата й спяха. Внимателно си издърпа единия матрак, занесе го в кухнята на земята и си легна така, както си беше – с дрехите и без да се къпе. В тишината сърцето й кънтеше и блъскаше, сякаш вътре в нея, дълбоко в гърдите й, дънеше тежка машиностроителна преса.

На сутринта станах рано, приведох се, както се казва, в приличен вид и някъде след закуска – срам, не срам – взех да разказвам на мъжа си за вечерта на вилата, без да крия кое как се случи, а той ме слушаше внимателно. Ние си имаме правило да не се лъжем и който си мисли, че това е глупаво или че така се разваля семейство, да изкара поне двайсет и пет години брак – толкова имаме ние досега – и тогава да дойде при мен да ми каже, че бил е по-щастлив, като е живял в лъжа с половинката си. На работа често си говорехме на такива и други подобни теми и си споделяхме еротичните фантазии. Някои от нас си мечтаеха за тайни срещи с млад поп, обут в дънки под расото, други признаваха, че са сънували любовна сцена не с мъж, а с жена, а една от нас така безнадеждно копнееше за романтична любовна връзка с млад, силен мъжага (нейният е пенсионер вече от няколко години), че поглъщаше жадно роман след роман от онези с мускулестите тъмнокожи мъже, стиснали в прегръдките си или страстно надвесени над крехки белокожи женски създания, които примират в очакване да се покорят на мъжката воля, стига само мъжът да им шепне "Обичам те!" и така нататък. Мъжът ми, значи, ме изслуша внимателно и после ме погледна тъжно, да, точно така – тъжно ме погледна и на мен ми стана ужасно неудобно. Да беше ме нахокал, да беше ме "натирил", както се казва, тоест изгонил от къщи, да беше ми казал поне "опичай си акъла", но не, той само ме погледна тъжно. Не познавам друг мъж като него. От всички истории, които знам за мъжете на моите колежки, съм останала с впечатлението, че в случай като този, който току-що разказах, техните щяха да ме изритат през вратата или да ме спукат от бой, а и аз може би нямаше да посмея да си призная пред такива, че сбърках. Но кой не греши? Моят съпруг всъщност не е никак кротък по нрав и през дългия ни семеен живот много пъти е изливал гнева си по какви ли не поводи – най-често дребни, при това така силно, че и комшиите са го чували (това всъщност е неизбежно в панелен блок), но когато е ставало нещо сериозно или съм срещала някаква трудност в живота, винаги ме е

срещала някаква трудност в живота, винаги ме е подкрепял и с мъжко рамо, и с точен съвет в най-подходящото време. Той е филолог по образование, преводач по професия, и интелигент по душа и наследство. Гордее се с предците си, но не парадира с това. И толкова мрази лицемерието, че дори думите "съпруг и съпруга" му изглеждат надути и канцеларски. Казва: "Ти си моя жена, аз съм ти мъж. Стига с тия съпруг и съпруга, като в партийни тезиси по въпросите на социалистическото семейството от бай Тошово време." Така беше наистина някога – имаше книги за социалистическия морал, социалистическото семейство, многостранно развитата личност на комунизма и тем подобни измишльотини и за всичко това се говореше и пишеше уж много сериозно с използване само на строго книжовни думи и сложен, псевдонаучен стил – чисто празнодумие на самодоволни тежкари. Накратко, мъжът ми ме посъветва да избягвам компанията на професора и на всякакви шефове изобщо, защото такива хора мислят само за себе си, те са кариеристи, а кариеристът използва, възползва се, тъпче и плюе, само и само да стигне до върха или да се задържи по-дълго време на него.

– И не се опитвай да ми разправяш – каза още той, – че пак си се влюбила. Този дъртак злоупотребява със служебното си положение, не ти ли е ясно?

– Не, не беше точно така. Той беше много галантен. Аз направо се изложих пред него.

– Добре де, спокойно, може да се случи на всеки. И все пак, какво мислиш да правиш сега?

– Ами, на първо време ще го избягвам, и без това нямам работа с него. По-нататък, зависи ...

– Що не се махнеш оттам по-добре? Някой може и да ви е забелязал. Пази се от клюки!

– Не знам. Хубава ми е работата. Къде да ходя? Нали помниш какво беше пък в кардиология? Ами преди това в нервно?

– И аз не знам, тогава. Прави, каквото си знаеш, но най-добре е да не се набиваш в очите на хората, а ти малко не си знаеш мярката.

– Хайде сега, не съм си знаела мярката. О, добре тогава, много хубаво. Знаеш ли к'во ще направя?

– К'во?

– Няма да ходя повече на служебни тържества.

– Не думай! Ти ли няма да ходиш, ти! Направо ме уби! Такава жертва!

– Няма пък, няма да стъпя, ще видиш! Щом нямам мярка, казваш, добре, няма, ще видиш, че никога няма да ида!

– Е, ти май много надълбоко го взе. Ходи си, но просто внимавай кой сяда до тебе и какво ти дава да пиеш.

Оттогава минаха повече от десет години. Не съм стъпила на нито едно служебно тържество с едно-единствено изключение, когато отидох просто да видя дали вече съм си научила мярката. Беше в един ресторант на тиха уличка в центъра на града. Наблюдавах професора – засмян, жизнен и енергичен както винаги. Вдигаше тостове, обикаляше масите и ръсеше разни шеги. Аз си седях кротко и разговарях с една колежка, която много пострада в частната клиника на проф. Големанов – още един от многото приятели на нашия професор. Нещо се беше пречупило в мен. Буйният ми някога темперамент се беше предал на безличието, сякаш без видима съпротива. Стомахът ми беше свит, тялото ми – сковано, нито ми се ядеше, нито пиеше, и нито веднъж не станах да играя, така че не ми беше трудно да спазвам приличие. Нали ви казах, че времето не прощава? Никой вече не ми обръщаше внимание. Гледах как познати лица се изпробват в нови роли и как нови лица си разхищават таланта на старата сцена. И как професорът се втелява пред една нова колежка, къде-къде по-млада и по-красива от мен. Когато засвириха чалга, дансингът се задръсти от мераклии да врътнат насам-натам задник и аз останах сама на масата. Не че толкова мразех самата чалга, просто не знаех да играя кючек. Тръгнах си рано – потисната, отвратена и по-уморена, отколкото бях на идване.

Тогава и физически бях отслабнала много, защото работех от сутрин до вечер в свободните от дежурства дни – преподавах уроци по английски на невъзможно ниски цени. Затова пък имах много ученици. Точно като лафът за частната фирма: “Започваме рано, наистина, затова пък свършваме късно!” Подбивах цените с оправданието, че не съм филолог. Нямах дори английска гимназия, де факто. Обикновено след второто или третото занятие разкривах на учениците си, че съм медицинска сестра и те го приемаха спокойно. Много от тях заминаха за чужбина – завинаги. Междувременно онзи веселяк и певец от вилата на стария шеф стана завеждащ отделение и нравът му постепенно се измени до неузнаваемост. Превърна се в нервен, високомерен и сприхав шеф. Веднъж ме спря в коридора и ехидно попита:

– Боянова, ти да не си от някоя секта, че не идваш на служебни събирания?

Отговорих му с шеговит въпрос:

– Е, нали все някой трябва да работи, докато другите са на събиране, д-р Фонев?

– Внимавай, Боянова, много секти се навъдиха...

Да, бяха се навъдили много секти, защото времената ставаха все по-тежки и хората търсеха някаква, лъжовна макар, утеха. Левът се обезценяваше с всеки изминат ден. В началото на ’97 заплатата ми беше точно 15 000 стари лева, а един долар струваше 3 000. Това правеше пет долара за цял месец на пълно работно време. После имаше размирици в София. Слави Трифонов пусна касета с възрожденски песни в съвременен аранжимент и депутатите пропяха “Къде си, вярна ти любов народна?”, докато чакаха да ги изведат с полицейски кордон от сградата на Народното събрание, обградена от гневни тълпи. По радиото често пускаха “Стани, стани, юнак балкански, от сън дълбок се събуди!”, а на мене ми идеше да легна и три дни да не стана, защото вечно не си доспивах.